

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTAIGA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65105, el. p. ombuds@lrski.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191759894

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų viceministrei
Sigitai Ščajevienei

2023-11-13 Nr. 1/32-2320

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos
Valstybės tarnybos politikos grupės
vyresniajam patarėjui Adrianui Mečkovskiui
adrianas.meckovskis@vrm.lt

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerei
Giedrei Balčytytei

PASIŪLYMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ APRAŠYMO IR VERTINIMO METODIKOS ATVIRTINIMO“ PROJEKTUI (TAP-23-1151) (23-11801(2))

2023 m. lapkričio 14 d. tarpinstituciniame pasitarime bus svarstomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos patvirtinimo“ projektas (TAP-23-1151) (23-11801(2)) (toliau – Metodika).

Pagal Metodikos 14 punktą: „Veiklos sritys, kurios apima teismų, prokuratūros ir **kitas specifines veiklas**, vykdomas einant valstybės tarnautojo pareigas, priskiriamos **kitoms 13 punkte nenurodytoms veiklos sritims**, kurios nustatomos **tik Metodikos 3 priede išvardytoms pareigybėms**, išskyrus šiame priede išvardintas pareigybes, kurioms veiklos sritis nenustatoma“.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių veikla yra specifinė ir turėtų būti priskirta kitoms Metodikos 13 punkte nenurodytoms veiklos sritims.

Seimo kontrolierius – Lietuvos Respublikos Seimo skiriamas valstybės pareigūnas, ginantis žmogaus teises ir laisves, tiriantis pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, atliekantis esminius tyrimus dėl žmogaus teisių, kiekvienais metais teikiantis alternatyvias ataskaitas Jungtinėms Tautoms dėl valstybės tarptautinių įsipareigojimų vykdymo žmogaus teisių apsaugos srityje, teikiantis išvadas dėl teisės aktų ir jų projektų atitikimo tarptautiniams žmogaus teisių standartams bei siekiantis gerinti viešąjį administravimą. Tai – asmenybinis institutas. Seimo kontrolierius prisiekia Lietuvos Respublikos Seime ir nuo to momento pradeda vykdyti savo pareigas, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymu.

Seimo kontrolieriai prižiūri, ar valdžios įstaigos vykdo konstitucinę pareigą tinkamai tarnauti žmonėms (Konstitucijos 5 straipsnis). Pažymėtina, kad ombudsmenas yra laikomas tarpininku tarp valdžios įstaigos ir žmogaus, tačiau jis nėra įgaliotas atlikti viešąjį administravimą (priimti administracinius sprendimus, kontroliuoti įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimą, administruoti viešųjų paslaugų teikimą) ir / arba vykdyti teisingumą. Ombudsmenas nepriima griežto pobūdžio privalomų

sprendimų. Ombudsmeno veikla remiasi jo autoritetu ir „minkštąja galia“, siekiant gerinti viešąjį administravimą ir žmogaus teisių padėtį šalyje. Į šį specifinį Seimo kontrolieriaus instituto statusą Konstitucinis Teismas atkreipė dėmesį dar 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime išaiškindamas, kad Seimo kontrolieriai pagal Konstitucijos 5 straipsnio 1 dalį *nėra priskiriami nei įstatymų leidžiamajai, nei vykdomajai, nei teisminei valdžiai*; o Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2006 m. lapkričio 22 d. nutartyje (adm. byla Nr. A15-1982/2006) konstatavo, kad „Seimo kontrolieriaus tyrimo galutiniai aktai yra tik rekomendacinio pobūdžio ir nei pareiškėjui, nei viešojo administravimo subjektui, kurio sprendimai, veiksmai (neveikimas) buvo skundžiami Seimo kontrolieriui, tiesiogiai nesukuria nei teisių, nei pareigų, todėl jie nelaikytini nei individualiais, nei norminiais teisės aktais ir dėl to negali būti skundžiami [...]“. Ypatingas Seimo kontrolierių instituto statusas, taip pat ir dėl priimamų nei teisių, nei pareigų nesukuriančių sprendimų, buvo įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje įstatymų leidėjui nustačius, jog *administracinių teismų kompetencijai nepriskiriama tirti Seimo kontrolieriaus sprendimų*.

Taigi, atsižvelgiant į išdėstytus argumentus atkreipiame dėmesį, kad Seimo kontrolierių patarėjų (valstybės tarnautojų) pareigybių negalima tapatinti su pareigybėmis, vykdančiomis viešojo administravimo funkcijas ir veikiančiomis Viešojo administravimo įstatyme nurodytose veiklos srityse, todėl prašytume į Metodikos 3 priedą įtraukti Kontrolierių (ombudsmenų) institucijų patarėjus, vyresnius patarėjus ir vyriausius patarėjus.

Pagarbiai

Seimo kontrolierių įstaigos vadovė

Erika Leonaitė

Ina Sadaunykienė, el. p. ina.sadaunykiene@lrski.lt, tel. 8 706 65131

Vilija Burzdinienė, el.p., vilija.burzdikienė@lrski.lt, tel. 8 706 65121